

**Tractatus Juridicus Ad Librum III. Decretalium Gregorii IX.
Clericorum in communi, nec non Prælatorum, ac
Capitulorum in specie obligationes, & jura complectens**

Scharz, Oddo

Salisburgi, 1738

§. Unicus. Quid Divisio? Quid Dismembratio beneficiorum? Et ex quibus causis utraque fieri possit?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63800](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-63800)

queunt, neutquam supprimenda, sed cum omnibus oneribus, & emolumen-
tis ad alias potius Ecclesias transferen-
da esse in iam erecta, vel erigenda Al-

taria, seu Capellas sub iisdem invoca-
tionibus, de quo plura in Tit. de Edi-
fic. vel reparand. Eccles. suo tempore
dicetur.

P A R S III.

De Divisione, & Dismembratione bene- ficiorum.

§. Unicus.

*Quid Divisio? Quid Dismembratio beneficiorum? Et
ex quibus causis utraque fieri possit?*

33. *Quid interfit inter divisionem, & dismembrationem beneficii?* 34. *Utraque regu-
lariter est probita.* 35. *Requiruntur eadem solemnitates, quæ in alienatione bo-
norum.* 36. *Quæ causa sufficiens ad faciendam divisionem?* 37. *Tria insuper in
divisione beneficiorum observanda, quæ enumerantur.* 38. *Cur in Decretalibus
frequentius prohibeatur beneficiorum suppressio, quam eorum unio, ex Bæbmero ra-
tio, & causa refertur.* 39. *Cur Ecclesia protestantium se diviserit ab unitate Ec-
clesie, ratio ex S. Augustino redditur.*

33 **D**ivisio beneficiorum fieri dicitur, quando ex uno beneficio duo constituuntur. *Dismembrationem* fieri dicimus, quando titulo unius beneficii illæso remanente, fructus ejusdem duntaxat separantur, & alteri beneficio applicantur. P. Reiffenstuel b.t. §. 2. n. 21. & 24. Castropalao part. 2. Tract. 13. §. 10. num. 1. & 3.

34 Utraque regulariter est prohibita per cap. 8. 20. 26. & 36. de Præbend. Si tamen causa iusta interveniat, cessat prohibito cap. 3. de Eccles. edific. Conc. Trid. Sess. 21. de Reform. cap. 4. ubi expressè statuitur, quod si ob locorum distantiam Parochiani sine magno incommodo ad percipienda Sacra menta, & Divina officia audienda accedere non

possint, Episcopis liceat, invitatis etiam Rectoribus juxta formam d. cap. 4. no-
vas Parochias constituere, assignata-
Presbyteris noviter erectæ Ecclesiæ pra-
ficiendis arbitrio Episcopi congrua por-
tionem ex fructibus Ecclesiæ matricis, &
si necessè fuerit, etiam populus ad sup-
peditandos sumptus, qui ad congruam
sustentationem dictorum Sacerdotum
necessarii fuerint, compelli possit.

Itaque requiruntur hic cædem cau- 35
sa, & solennitatem, quæ alias in alie-
natione rerum Ecclesiæ, ut consensus
Capituli, vocatio Rectoris, aut defenso-
ris &c. per cap. 1. de rebus Ecc. alien.
in 6. Garzias part. 12. cap. 3. latè Lot-
& seqq. Patroni tamen consensum, si
I i be-

beneficiū sit patronatum, non quidem de necessitate, de honestate tamen requirendum putat Panormit. qui, si sine justa causa *diniſio*, aut *dismembra‐*
tio fiat, contradicere potest. *per c. 31.*
C. 16. Q. 7. quod itidem tenendum de
consensu Parochianorum, aut prioris
Rectoris Ecclesiae, seu Parochi, qui sim‐
pliciter non requiritur. Concil. Trid.
cit. cap. 4. citandus tamen, & audiendus erit, si rationabilem forte contradicendi causam habeat. Piascius *in Praxi Episc. cap. 5. num. 1.*

36 Sufficiens autem causa erit periculum animarum oriens ex distantia locorum, & difficultate itinerum, cum nemp̄ infantes moriuntur sine Baptismo, infirmi sine Sacramentis, aut sani diebus Dominicis, & Festiis Missam audire nequeunt. Imò Lotter *d. quæſt. num. 52.* resolvit, solam pinguedinem unius, & exitatem redditum alterius Ecclesiae sufficere posse ad divisionem, aut *dismemberationem*, cum ex defectu redditum vix acquirantur idonei ministri, illorum verò abundantia Parochis nonnunquam luxus, & vanitatis ansam præbeat. Quodsi tamen loci distantia, aut ipsius Ecclesiae angustia aliter possit succurri, putà amplificando eandem, aut novam ædificando, *dismemberationi* locus haud erit, cum eam sola necessitas licitam faciat. *c. 1. de rebus Eccl. non alien.* Lotter *d. quæſt. num. 29.* Minus sufficiet populi aetus numerus, si per plures ministros administrari possit. Concil. Trident. *d. Sess. 21. cap. 4.* Vid. Barbos. *ad cit. cap. Trid.*

37 Tria insuper in divisione beneficiorum attendenda esse per *cap. 3. de Eccl. ædific.* monet Lotter *d. Q. 28. n. 51.*

I. Ut in erectione talis novæ Parochiæ jus præsentandi reservetur Rectori Ecclesiae matricis, à qua fit dismembratio, supposito tamen, quod de suo quidquam conculerit, ut limitat cum Garzia *part. 5. cap. 9. num. 57.* Barbos. *in Collect. ad cit. cap. 4. Trid. num. 13.* quia ad acquisitionem *Juris patronatus* dos debet tempore fundationis assignari, non verò post eam, ut cum aliis docet Garz. *cit. cap. num. 58.* II. Ut novo Rectori pro sustentatione assignentur congrui redditus. Et III. ut competens honor Ecclesiae matrici reservetur, id est, annua quædam pensio, arbitrio Episcopi moderanda, i signum subjectionis.

Quærit jam Boehmerus, *ad tit. de Præbend. §. 206.* cur in Decretalibus plures Canones reperiuntur, qui prohibent beneficiorum divisionem, quam unionem? & sic sibi respondet: *UNIONES magis inserviunt commodiori, & elegantiori vite Clericorum, quæstum augent, potentiam firmant, & dominati inserviunt: interim quia in fraudem Canonum, ut plurimum tendunt, dicuntur DICIS GRATIA prohibita, sed ex praxi antiquissima, & frequentissima ad res licitas, permittas, & non probabilitas relate. E contrario beneficiorum secliones, & divisiones vires Clericorum diminuunt, commodiorem viam impediunt, potentiamque eorum deprimunt, id quod SALUTI ECCLÆ in sensu vulgato acceptæ, è diametro adversatur. Nec enim bodie amplius Episcopi modico contenti sunt, sed Principum more vivunt. Canonici, & Capitulares, reliquique Prælati illorum vestigiis instunt, deterioris conditionis esse recusantes, qui omnes tamen tot redditibus su-*

per-

perfusis abundant, ut rei Ecclesiasticae expediret, divisiones illis imperare, & redditus superfluos usibus melioribus applicare. Habes argumenta prohibita divisionis, similique rationis disparitatem, quod tam frequentissime occurrant uniones, sectiones vero rarissime occurrant

³⁹ Boehmere, dic etiam nobis, quare Ecclesia protestantium opera MARTINI LUTHERI se divisi à Communione Ecclesiae Catholicae? Respondebis, scio, quā Juris-Consultus cum Paulo Juris-Consulto in l. 26. ff. de Servit. præd. Urban. propter immensas contentiones, quas omnium temporum hæretici excitare soliti sunt, plerūque res ad divisionem pervenit, bene respondisti. Audi nunc etiam, quid S. Augustinus de hac Divisione sentiat. Ille quippe, Serm. 265. in die Ascension. super illa verba Pauli Apostoli ad Rom. 5. Charitas DEI diffusa est in cordibus nostris, sic commentatur: Charitas ista non tenetur, nisi in unitate Ecclesiae. Non illam habent DIVISORES: sicut dicit Apostolus Judas, cap. 1. HI SUNT, QUI SEIPSOS SEGREGANT, ANIMALES, SPIRITUM NON HABENTES. QUI SEIPSOS SEGREGANT: Quare segregant? QUIA ANIMALES, SPIRITUM NON HABENTES. Ideo defluunt, quia coagulum non habent charitatis. Ipsa charitate plena est gallina illa propter pullos infirmata, cum pullis humilians vocem suam, extendens alas suas: QUOTIES, inquit, VOLUI COLLIGERE FILIOS TUOS? Colligere, non divi-

dere. **Q**UIA HABEO, inquit, ALIAS OVES, QUAE NON SUNT DE HOC OVILI: OPORTET ME ET IPSAS ADDUCERE, UT SIT UNUS GREX, ET UNUS PASTOR. Merito non audivit fratrem contra fratrem interpellantem, & dicentem: DOMINE, DIC FRATRI MEO, DIVIDAT MECUM HÆREDITATEM. DOMINE, inquit, DIC FRATRI MEO. Quid? DIVIDAT MECUM HÆREDITATEM. *Et Dominus, DIC HOMO.* Quare enim vis dividere, nisi quia homo? Cum enim dicit alius, EGO SUM PAULI; ALIUS AUTEM, EGO APOLLO: NON NE HOMINES ESTIS? DIC HOMO, QUIS CONSTITUIT ME DIVISOREM HÆREDITATIS INTER VOS? Colligere veni, non dividere. IDEO, inquit, DICO VOBIS, CAVETE AB OMNI CUPIDITATE. Cupiditas enim cupidat dividere, sicut charitas colligere. Quid est autem, CAVETE AB OMNI CUPIDITATE, nisi implemini charitate? Nos charitatem pro captu nostro habentes, interpellamus Dominum contra fratrem, sicut & ille contra fratrem: sed non hac voce, non hac postulatione. Ille enim dixit: DOMINE DIC FRATRI MEO, DIVIDAT MECUM HÆREDITATEM. Nos dicimus, Domine, dic fratre meo, teneat mecum hæreditatem. Hæc ergo est genuina ratio, quare in Ecclesia nostra frequentius prohibeantur divisiones, non item uniones.

